

15.6.2020

Neuvotteleva virkamies Isamaria Mäkiäho

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Valtiovarainministeriön asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 101/2020 vp)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt valtiovarainministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 101/2020 vp).

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi koronaviruksen tartuntaketjujen katkaisua tehostavasta tietojärjestelmästä koronavirukselle mahdollisesti altistuneiden tavoittamiseksi. Valtiovarainministeriö pitää esitystä ja siinä säädettävää tietojärjestelmää tarpeellisenä valtioneuvoston koronavirusstrategian toteuttamisessa. Tietojärjestelmä tukisi osaltaan tartuntaketjujen katkaisemista ja niiden jäljittämistä.

Valtiovarainministeriö tuo esille, että järjestelmältä tavoitellut hyödyt riippuvat siitä, kuinka laajaan käyttöön sovellus otetaan. Lisäksi teknisestä ratkaisusta johtuen puhelimen bluetooth-yhteyden ylläpitäminen on myös edellytys sille, että puhelin voi kerätä kontakteja. Jos nuo edellytykset eivät täyty, ei järjestelmästä ole tavoiteltua hyötyä covid-19-epidemian hallitsemisessa.

Esityksen taloudelliset vaikutukset on arvioitu vaillinaisesti. Taloudellisten vaikutusten osalta on tuotu esille, että kolmanteen lisätalousarvioon on esitetty 6 miljoonan euron määräraha kokonaisuuden toteutusta varten. Kuitenkaan kustannusten jakautumista eri toimijoiden ja toimintojen kesken ei ole juurikaan esitetty.

Mobiilisovelluksen laajan saavutettavuuden toteuttamiseksi valtiovarainministeriö pitää tärkeänä ja kannatettavana asiana, että mobiilisovelluksen kehittämisvaiheessa otetaan huomioon digitaalisten palvelujen järjestämisestä annettussa laissa säädetty koskien digitaalisten palvelujen saavutettavuusvaatimuksia. Tietojärjestelmän yhteiskunnallinen merkittävyys puoltaa saavutettavuusvaatimuksien huomioimista, vaikka mainitun lain siirtymäsäännöksen perusteella saavutettavuusvaatimuksia sovelletaan mobiilisovelluksiin vasta 23 päivästä kesäkuuta 2021 lukien. Lisäksi valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan sovelluksen käyttöliittymä tulisi suomen ja ruotsin lisäksi tarjota ainakin englannin kielellä, jotta mobiilisovellus tavoittaisi mahdollisimman monta henkilöä.

Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä, että tietojärjestelmä olisi käytössä niin kauan kuin se on tarpeellista covid-19-tartuntaketjujen katkaisemiseksi. Lain voimassaoloaika tulisi olla tätä vasten riittävän pitkä. Väliaikainen laki on mahdollista kumota, mikäli tarvetta tietojärjestelmälle ei enää olisi. Lisäksi mobiilisovelluksen käyttäjä pystyy itse kontrolloimaan sovelluksen käyttämistä ja poistamaan sovelluksen, mikäli ei näkisi enää sovelluksesta hyötyä esimerkiksi epidemiatilanteen rauhoittuessa.